

-र्यम् An improper, unworthy or bad act, a criminal or sinful action; मा नाम वैकृत्यादकार्यं कुर्यात् Mk. 3. (आत्मघातादिरूपम्).

-Comp. -कारिन् a. 1 an evil-doer, one who commits a misdeed; महापातकेनश्चैव शेषाश्चाकार्यकारिणः Ms. 11. 239 one that neglects one's duty; दानेनाकार्यकारिणः (शुध्यन्ति) 5.107.

अकाल a. [नास्ति उचितः कालो यस्य] 1 Untimely, premature, inopportune, unseasonable, out of season; न प्रजासु मृत्युश्चरति U. 2; न ह्यकालभवा मृत्युरिश्वाकूपदमस्पृशत् ॥ R. 15. 44; अकालमृत्युहरणं सर्वव्याधिनिनाशनम् । सूर्यपादोदकं तीर्थं जठरे धारयाम्यहम् ॥ (सूर्यनमस्कारसंकल्पः); वातावली Ratn. 3. -2 [न कालः] Not black, white. -लः [न. त.] Wrong, inauspicious or unseasonable time, not the proper time (for anything); unholy time in a year calculated and shown in Indian almanacs. लः स्वबलप्रधानविरोधस्य Ve. 3; लः कुलजनस्य निवर्तितुं Mu. 7; अकाले बोधितो भ्राता R. 12. 81 (at an improper time); अत्यारूढो हि नारीणामकालज्ञो मनोभवः 12. 33 takes no account of proper or improper time; अकाले वीक्षितो विष्णुर्हन्ति पुण्यं पुराकृतम्; नाकाले म्रियत कश्चित् प्राप्ते काले न जीवति; नाकाले म्रियते जन्तुः H. 1. 17 does not die a premature death; काले प्राप्तस्त्वकाले वा नास्यानस्त्वं गृहे वसेत् Ms. 3.105 in time or late. -Comp. -कुसुमम्-पुष्पम् a flower blossoming out of season; कुसुमानीव भयं संजनयन्ति हि H. 3. 23, (a bad omen boding some evil.) -कूष्माण्डः a pumpkin produced out of season; (fig.) of a useless birth. -ज-उत्पन्न-जात a. produced out of season; premature; unseasonable. -जलदः 1 an untimely cloud. 2 N. of the great-grandfather of the poet Rājasekhara. -जलदोदयः, -मेघोदयः 1 an unseasonable rise or gathering of clouds; बालातपमिवाञ्जानामकाल-जलदोदयः R. 4. 61. -2 mist or fog. -ज्ञ a. taking no account of proper or improper time; अत्यारूढो हि नारीणामकालज्ञो मनोभवः R. 12. 33. -वेला unseasonable or improper time. -सह a. 1 not enduring delay or loss of time, impatient, not biding one's time. -2 not able to hold out (for a long time), unable to stand a protracted siege (as a दुर्ग); H. 3.137.

अकालिकम् ind. 1 All of a sudden; अकालिकं कुरवो नाभविष्यन् Mb. 5. 32. 30. -2 Soon; यत्ते कार्यं सुपुत्रस्य क्रियतां तदकालिकम् Mb. 5. 57. 25.

अकासारः Name of a teacher; Bhav. P.

अकिञ्चन a. [नास्ति किञ्चन यस्य] Without anything, quite poor, utterly destitute, indigent, penniless; अकिञ्चनः सन् प्रभवः स संपदां Ku. 5. 77; न द्वन्द्वदुःखमिह किञ्चिदकिञ्चनोपि Śi. 4.64 disinterested. -नम् That which is worth nothing.

अकिञ्चनता Renunciation of everything, voluntary poverty (संन्यासाङ्गयमविशेषः); व्रतं दानं परिव्रज्या तपस्या नियम-स्थितिः । अहिंसासूयतास्तेयब्रह्माकिञ्चनता यमाः ॥ ऋग्वेदम् Poverty; अकिञ्चनत्वं मखजं व्यनक्ति R. 5. 16.

अकिञ्चनिमन् m. [पृथ्वादिगण] Poverty, utter destitution.

अकिञ्चिज्ज्ञ a. Not knowing anything, quite ignorant; यदाऽकिञ्चिज्ज्ञोऽहं द्विप इव मदान्धः समभवम् Bh. 2. 7.

अकिञ्चित्कर a. Not productive of anything, useless, immaterial; रोऽन्यत्र पञ्चशरोऽपि स एव K. 242 powerless to do anything; परतन्त्रमिदमकिञ्चित्करं च Ve. 3.

अकिञ्चिष a. [न. व.] sinless; न मां दोषेण सुग्रीव हन्तुमर्हस्य-किञ्चिषम् । Rām.

अकीर्तिः f. [अप्रशस्ता कीर्तिः न. त.] Infamy, ill-repute, disgrace; अकीर्तिं चापि भूतानि कथयिष्यन्ति तेऽव्ययाम् । संभावितस्य चाकीर्तिर्मरणादातिरिच्यते ॥ Bg. 2.34.

अकुण्ठ a. [न. त.] 1 Not blunted, unobstructed; आशङ्कमहणादकुण्ठपरशोः Ve. 2.2. -2 Vigorous, able to work. -3 Fixed; धिष्यम् Heaven.

अकुण्ठित a. Not blunted; शास्त्रेष्वकुण्ठिता बुद्धिः R. 1. 19 penetrating all sciences; बिभ्रतोऽन्नमचलेऽप्यकुण्ठितं 11. 74 taking effect on, prevailing against even mountains.

अकुतः adv. [न कुतः न. त.] Not from anywhere (in comp. only). -Comp. -चलः N. of Śiva (not movable from any cause). -भय a [नास्ति कुतोऽपि भयं यस्य] secure, not threatened from any quarter, free from danger or fear, safe; मादृशानामपि यः संचारो जातः U. 2; यानि त्रीष्यकुतो-भयानि च पदान्यासन्खरायोधने v. l. for अपराङ्मुखाणि 5. 34. (अकुत-श्विङ्ग्य also in the same sense.)

अकुष्यञ्च a. (Ved.) Fruitless, worthless (etym. doubtful); माकुष्यगिन्द्र शूर वस्वीरस्मे Rv. 10.22.12.

अकुप्यम् [न कुप्यम् न. त.] 1 Not a base metal, gold or silver; अकुप्यं वसु Ki. 1.35 gold or silver. -2 Any base metal.

अकुल a. [अप्रशस्तं कुलं यस्य] Low, mean, of a low family. -लः -लम् N. of Śiva; अकुलं शिव इत्युक्तः कुलं शक्तिः प्रकीर्तिता -ला N. of Pārvatī.

अकुलीन a. [न. त.] 1 Low-born, of no high descent. -2 Not belonging to the earth, not earthly; दिव्ययोषितमिवा-कुलीनां K. 11 (a pun on the word; न कौ पृथ्व्यां लीना स्थिता).

अकुशल a. [न. त.] 1 Inauspicious, evil; unlucky, unfortunate. -2 Not clever or skilful. -3 Unpleasant, unwelcome; न द्वेषपकुशलं कर्म Bg. 10.10. -लम् Evil; स स्निग्धोऽकुशलान्निवारयति यः H. 2.141 guards from evils.

अकुह a. [न. त.] One who does not cheat, an honest man; अकुहः श्रद्धानः सन् Rām. 2. 109.27.

अकूज a. Silent; तमकूजमभिज्ञाय जनौघं सर्वशस्तदा Mb. 1. 126. 20.

अकूपार a. 1 Resulting in good, having a good issue. -2 Unlimited, unbounded; अकूपारस्य दावने Rv. 5.39.2 -रः [न कुं पृथ्वीं पिपतिः; पृ-अण् वा० दीर्घः; न कापि पारं पूरणं वा गन्त-व्यदेशो यस्य वा, पृषो. दीर्घः] 1 The sea, the receptacle of waters; अकूपारः सलिलो मातरिक्षा Rv. 10.109.1 (समुद्रोऽप्यकूपार उच्यते अकूपारो भवति महापारः Nir.); न ह्यकूपारवत्कृपा वर्धन्ते विधुकान्तिभिः H; अकूपारमिवापारं पारयिष्यामहे कथम् । Śiva- bhārata 31. 44. -2 The sun (आदित्योऽप्यकूपार उच्यते अकूपारो भवति दूरपारः Nir.). -3 A tortoise in general (न कूपमृच्छति). 4- King of tortoises sustaining the world. -5 A stone or rock.

अकूपार = अकूपार above.

अकूर्च a. [नास्ति कूर्चं यस्य] 1 Not deceitful. -2 Bald; beardless. -र्चः Buddha; a deified saint.

अकृच्छ्र a. [न. व.] Free from difficulty. -च्छ्रम् Ab- sence of difficulty; ease, facility.